

4. Partners: we versterken ons werk ook via externe samenwerking

Om ons wetenschappelijk werk continu te vernieuwen, willen we niet alleen intern de samenwerking stimuleren. We zijn ons ervan bewust dat (ook fundamentele) kennis in interactie met anderen tot stand komt. We breiden onze externe partnerschappen uit en versterken ze: op internationaal, nationaal en lokaal niveau. Op dat laatste niveau – dat van de stad en de regio – kunnen we meer bijdragen aan verbetering van de leefomgeving.

Meer samenwerking met externe partners helpt ons om de in hoofdstuk 1 geformuleerde ambities waar te maken (waarvan wetenschappelijke vernieuwing de kern is). Denk bij partners aan toegepaste onderzoeksinstellingen, hogescholen, intermediaire organisaties, bedrijfsleven en publieke/maatschappelijke organisaties in binnen- en buitenland. Extern samenwerken helpt doordat het:

- fundamenteel onderzoek stimuleert, bijvoorbeeld via private investeringen
- ons onderzoek en onderwijs voedt met inzichten, data en vraagstukken uit de praktijk
- ons helpt kennis te verspreiden en te benutten
- erkenning oplevert voor de kwaliteit van ons werk en onze profilering ten goede komt
- het een middel is om te werken aan een duurzame, welvarende en rechtvaardige toekomst voor iedereen

We hebben al een scala van vertakkingen en netwerken in de samenleving – internationaal, landelijk en lokaal – dat we beter kunnen benutten en/of kunnen uitbreiden. Zo werken we samen met toonaangevende buitenlandse universiteiten, onder andere in de League of European Research Universities (LERU), en participeren we in de City Deal Kennis Maken. Ook gaan elk jaar duizenden alumni aan het werk of starten nieuwe ondernemingen. Wetenschappers lanceren spin-offs (commerciële toepassingen) of nemen plaats in besturen en commissies. We willen het onderzoekers en medewerkers zo makkelijk mogelijk maken om de externe samenwerking te zoeken.

In dit kader willen we ook meer aandacht besteden aan de band met onze directe omgeving: de stad en de regio. Als publieke instelling zijn we onderdeel van de Metropoolregio Amsterdam, waar we aan bijdragen via kennisoverdracht en via de opleiding van een goed gekwalificeerde, assertieve beroepsbevolking. Omgekeerd biedt de regio ons een voedingsbodem voor onderwijs (levensechte projecten, stages, *community service learning*) en voor wetenschappelijk onderzoek (inspirerende ideeën, levende data, living labs). Verder dragen we bij aan de duurzaamheid van de regio door samen met partners de overgang van een lineaire naar een circulaire samenleving te bevorderen. We willen zichtbaarder maken wat wij voor de stad en de wijde omgeving (kunnen) betekenen, onze stedelijke relaties versterken en de kansen benutten die de nabijheid van andere Amsterdamse kennisinstututen biedt.

De komende jaren gaan we drie dingen doen:

1. een schaa sprong maken in partnerschappen voor onderzoek en onderwijs
2. verbeteren van de instrumenten voor valorisatie
3. aanhaken van de banden met de stad en de regio

4.1 Een schaa sprong maken in partnerschappen voor onderzoek en onderwijs

Impact en samenwerking zijn steeds belangrijker parameters in de kwaliteitsbeoordeling (SEP) en bekostiging van de wetenschap. Ze gelden niet alleen voor toegepast onderzoek, maar ook voor de vernieuwing van fundamenteel onderzoek en van onderzoeksmethoden die gekoppeld zijn aan maatschappelijke uitdagingen en vraagstukken. Wij kunnen als UvA meer profiteren van onze locatie en van onze goede onderzoeks- en onderwijsreputatie om een schaa sprong te maken in samenwerkingsverbanden en partnerschappen, passend bij de kernwaarden van de UvA. Dat kan als we (meer) investeren in externe relaties en in onze rol in het Europese wetenschapssysteem. Valorisatie is een van onze kerntaken. Bovendien: als we een stukje van onze tijd besteden aan positionering en zichtbaarheid in wetenschap en (regionale) samenleving, dan genereren we in de toekomst meer publieke en private gelstromen.

Veel samenwerkingen van de UvA vinden plaats op basis van concrete projecten. Onze ambities voor de jaren '20 vragen dat we investeren in meer langjarige, inhoudelijke partnerschappen, met een waarde voor de samenleving en voor de wetenschappelijke positie van de UvA. Eerder hebben dergelijke verbintenissen geleid tot de oprichting van ARCnl, het ICAI, Sarphati Amsterdam, en voor het onderwijs het Amsterdam University College en diverse andere gezamenlijke opleidingen met de VU. We gaan participeren in het Kenniscentrum Ongelijkheid in de Stad (zie 4.3). Daarnaast kunnen onze wetenschappers een krachtiger rol spelen in bestuurlijke partnerschappen in het wetenschappelijke landschap, zoals bijvoorbeeld in de Kenniscoalitie (het samenwerkingsverband van koepelorganisaties in wetenschap en bedrijfsleven). Daarmee zijn we beter in staat invloed te hebben op de politieke besluitvorming in Nederland en Europa.

Verder gaan we in de jaren '20 meer middelen inzetten om aankomende studenten, alumni, overheid en samenleving te laten zien hoe we ons laten inspireren door maatschappelijke uitdagingen en behoeften vanuit de samenleving. Hiervoor gebruiken we zowel bestaande kanalen (zoals de duale opleidingen en OPeRA, het outreachprogramma naar scholen) als nieuwe vormen.

Ook bij fondsenwerving of in kringen van politiek en beleid is een actieve, naar buiten gerichte opstelling nodig. Hoe zichtbaarder ons werk en hoe concreter onze ambities, hoe beter wij in staat zijn om samenwerkingsverbanden met publieke en private partijen op te zetten die kunnen leiden tot meer (financiële) bijdragen van maatschappelijke instellingen, bedrijven en filantropische organisaties en gevers.

Om te doen

- Realiseren van een schaa sprong in partnerschappen, onder meer door middelen vrij te maken voor de ontwikkeling van samenwerkingsprogramma's.
- Waarderen van deelname aan externe commissies en lobbygroepen als integraal onderdeel van de universitaire taak.
- De fondsenwerving verder professionaliseren in een integrale aanpak met externe partners, mede om de betekenis van de UvA voor de samenleving tot uitdrukking te brengen.

4.2 Verbeteren van de instrumenten voor valorisatie

Tal van wetenschappers zijn zich ervan bewust dat zowel de maatschappelijke waarde en impact als het economisch nut van hun onderzoek steeds belangrijker wordt. Zij zien het belang van meer grootschalige strategische allianties en meer stakeholders (van lokale tot mondiale schaal). Vanuit de UvA zijn inmiddels diverse succesvolle spin-offs opgebouwd en al dan niet uitgevlogen. Niettemin hebben we ongetwijfeld meer kansen daarvoor dan we nu identificeren in ons onderzoek en onderwijs. In de jaren '20 willen we er een meer structurele basis voor leggen. We vergelijken succesvolle kennistransfermodellen van collega-instellingen met onze huidige hulpstructuren IXA, UvA Ventures Holding, Matrix IC, ACE en Science & Business Amsterdam Science Park.

De UvA heeft tot nu toe een bescheiden budget en instrumentarium besteed aan de derde wettelijke taak: valorisatie van onderzoek. De afgelopen jaren lag dat budget op circa 3 miljoen euro (pakweg 1 procent van het onderzoeksbudget), gebruikmakend van directe inkomsten en externe subsidies, waaronder het in 2021 aflopende IXAnext programma. Deze 3 miljoen euro komt tegemoet aan de toegenomen vraag van UvA-wetenschappers naar advies over subsidieaanvragen en juridische kwesties, en aan de hulpvraag bij het opzetten van een bedrijf. Voor de beoogde schaalessprong in valorisatie is het niet genoeg. Daarbij willen we niet wachten tot onderzoekers zelf kansen zien om de impact van hun onderzoek te vergroten. We willen als universiteit ook met de blik van buiten naar ons werk kijken en vaststellen wat de maatschappelijke waarde van ons onderzoek is.

Naast geld zijn valorisatieactiviteiten gediend met gemak, bijvoorbeeld met de beschikbaarheid van huisvesting, (andere) faciliteiten en startkapitaal voor nieuwe ondernemingen (zoals het *Amsterdam Student Investment Fund* en het *Proof of Concept Fund*). We intensiveren de investeringen in een vruchtbaar klimaat voor onderzoek en innovatie op onze campussen. Het Amsterdam Science Park, het Humanities Lab AVS (Amsterdam Venture Studio) en de Amsterdam Law Hub op de Roeterseilandcampus zijn daar voorbeelden van. We werken dat voor de Roeterseilandcampus en het Universiteitskwartier verder uit in het concept van de Amsterdam Research Based Campus (zie ook 7.1). UvA Ventures Holding concentreert zich op innovatie en spin-offs.

Om te doen

- Substantieel verhogen van de inzet voor valorisatie, gebruikmakend van centraal budget, bijdragen van de faculteiten als afnemers en van UvA Ventures Holding.
- Strakker organiseren van kennistransfermodellen door afstemming tussen de UvA (IXA) en groepsmaatschappijen als UvA Ventures Holding, Matrix IC en Science & Business ASP.

4.3 Aanhalen van de banden met de stad en de regio

Hoger onderwijs en wetenschap vormen samen een van de sterkste punten van de Metropoolregio Amsterdam. In Nederland is er geen andere stad waar deze sector zo sterk aanwezig is, met meer dan 10.000 wetenschappers en 100.000 studenten verdeeld over de UvA, de VU, de HvA en andere hogescholen, instituten van NWO en KNAW, SURFsara, instellingen als Sanquin en NKI-AvL, en het recent opgerichte AMS. Daarvan gaan we meer gebruikmaken dan we al doen.

In de binnenstad willen we het Universiteitskwartier voltooien als centrale plek van de Faculteit der Geesteswetenschappen. Het streven blijft om de relevante KNAW-instituten zoveel mogelijk in de nabijheid te huisvesten. Zo blijft Amsterdam een van de toonaangevende Europese hubs voor geesteswetenschappen. In het Amsterdam Science Park investeren we in een innovatieve ruimte op het gebied van duurzaamheid (Sustainalab). We werken er ook samen met de Faculteit Techniek van de HvA. Voorts bouwen we LAB42 voor informatiewetenschappen en ICAI. We blijven investeren in de Amsterdamse coalitie rond *AI technology for people*, een initiatief dat zich richt op kansen en bedreigingen van artificiële intelligentie voor de bevolking. Het is tot stand gekomen in een Amsterdamse coalitie van kennisinstituten en de gemeente, maar heeft een wereldwijd werkveld. Als UvA willen we een gezichtsbepalende AI-hub zijn. We intensiveren de samenwerking met bedrijven en instellingen in de domeinen *AI for Health*, *AI for Business* en *AI for Citizens* en werven daarvoor landelijke en Europese fondsen. Op het gebied van kwantumsoftware werken we ook samen in een Amsterdams initiatief (met de VU) dat tot de wereldtop behoort: het onderzoekscentrum QuSoft.

We blijven participeren in initiatieven voor nauwe samenwerking tussen wetenschap, praktijk en beleid. Een voorbeeld is het Kenniscentrum Ongelijkheid, dat data van en over de regio samenbrengt met wetenschappers uit diverse disciplines om de basis van gemeentelijk beleid te versterken. Een ander voorbeeld is de Werkplaats Onderwijsonderzoek Amsterdam (WOA) die praktijkprofessionals, beleidsmakers en wetenschappers verenigt op het gebied van onderwijs.

Ook in het onderwijs zetten wij de stad en de regio hoog op de agenda. Daarmee bieden wij studenten kansen op levensechte projecten, stages en vormen van *community service learning*. We stimuleren er de gewenste betrokken en proactieve houding van studenten mee (zie 3.3). De bredere samenwerking van de UvA met de stad zal ook via het alumnibeleid worden versterkt.

De regio moet ons kunnen vinden. Innovation Exchange Amsterdam (IXA) is nu de gezamenlijke voordeur van UvA, VU, HvA en Amsterdam UMC voor wie op zoek is naar samenwerking met onderzoekers. Op beleids- en stafniveau ontbreekt zo'n toegangsdeur tussen de UvA en de regio nog.

Om te doen

- Bestaande initiatieven (Universiteitskwartier, Amsterdam Science Park, Kenniscentrum Ongelijkheid in de Stad) tot een succes maken en uitbreiden.
- Uitbouwen van samenwerking rondom *AI technology for people* en van een startupsysteem met Amsterdamse kennisinstellingen, de Amsterdam Economic Board en de gemeente Amsterdam.
- De toegankelijkheid van de UvA als samenwerkingspartner voor de stad en regio vergroten.